

Nr 15.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om överföring till hären av vissa marinen tilldelade värnpliktiga av 1923 och 1924 års klasser; given Stockholms slott den 19 januari 1924.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om överföring till hären av vissa marinen tilldelade värnpliktiga av 1923 och 1924 års klasser.

GUSTAF.

Carl Malmroth.

Förslag till

lag om överföring till hären av vissa marinen tilldelade värnpliktiga av 1923 och 1924 års klasser.

Härigenom förordnas, att värnpliktiga av 1923 och 1924 års klasser, vilka vid marinen inskrivits till sjötjänst, må, i den omfattning Konungen bestämmer, överföras från marinen till hären; och skola sålunda överförda värnpliktiga tilldelas fotfolket.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 19 januari 1924.*

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Departementschefen, statsrådet Malmroth anför:

Chefen för marininstaben har i skrivelse den 31 juli 1923 framhållit, att behovet och tillgången av personal för flottan för de närmast kommande åren icke med tillbörlig säkerhet kunde överblickas, samt att en omläggning av värnpliktsinkallelser och värnpliktsinryckningar, särskilt beträffande sjötjänst tilldelade värnpliktiga, möjligen kunde bliva erforderlig, för att fartygsrustningarna och tjänsten i land skulle kunna behörigen skötas. Fördenskull har bemäde chef hemställt om utverkande av riksdagens medgivande, att värnpliktiga av 1923 och 1924 års klasser, vilka tilldelats marinen i sjötjänst, finge, i den omfattning Konungen bestämde, överföras från marinen till hären; och borde de sålunda överförda tilldelas fotfolket.

Chefen för generalstaben har i avgivet utlåtande förklarat, att han icke hade något att erinra mot chefs för marininstaben framställning, i vad den avsåge överföring av värnpliktiga av 1923 års klass, varemot beträffande 1924 och följande års klasser det avsedda syftet borde tillgodoses genom minskning i tilldelningen av värnpliktiga till marinen i sjötjänst.

I anledning av vad chefen för generalstaben sålunda anfört har *chefen för marininstaben* ånyo yttrat sig i ärendet samt därvid framhållit i huvudsak följande.

Förevarande framställning vore föranledd av det rådande osäkerhetstillståndet beträffande såväl värnpliktstjänstgöringstidens längd som stamanskapets rekrytering och priserna på kolmarknaden med därav följande variationer i de rustade sjöstyrkornas storlek, varigenom avsevärda svårigheter uppstått att kunna långt i förväg beräkna personalbehovet å de rustade fartygen och å flottans stationer. För säkerställandet av flottans personaltillgång bleve det därför önskvärt att skaffa en säkerhetsmarginal genom att tillföra flottan ett relativt stort antal marinen i sjötjänst tilldelade värnpliktiga. Därest detta antal sedermera skulle visa sig över-

stiga behovet, syntes det för armén vara fördelaktigare att överföra det överskjutande antalet dylika värnpliktiga till armén än att hemförlova dem. Det torde måhända vidare visa sig vara behöfligt att låta de värnpliktiga, som tilldelats marinen i sjötjänst, inrycka samma år de inskrevs i stället för, såsom nu skedde, påföljande år. En dylik omläggning skulle sannolikt föranleda överförandet av en hel årsklass av marinen i sjötjänst tilldelade värnpliktiga (omkring 460 man) till armén.

Chefen för marinstaben synes mig hava anfört starka skäl för sitt förslag om inhämtande av riksdagens medgivande till här avsedd överföring. Redan tidigare har riksdagen för övrigt på framställning av Kungl. Maj:t lämnat liknande medgivande. Det förslag till ny värnpliktslag, som kommer att föreläggas 1924 års riksdag i sammanhang med förslag till omorganisation av försvarsväsendet, är avsett att tillämpas först från och med den 1 januari 1925. Med hänsyn härtill och då, såsom chefens för marinstaben senaste yttrande giver vid handen, den av chefen för generalstaben beträffande värnpliktiga av 1924 års klass anvisade utvägen icke lär kunna anlitas, torde det ifrågasatta medgivandet böra avse värnpliktiga av icke blott 1923 års klass utan även 1924 års klass. I enlighet härmed har jag låtit inom försvarsdepartementet upprätta förslag till lag om överföring till hären av vissa marinen tilldelade värnpliktiga av 1923 och 1924 års klasser.

Departementschefen uppläser härefter omförmälda lagförslag samt hemställer, att detsamma måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Lindman.